

НЭГТГЭСЭН ТӨСӨЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2023 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН СОНГУУЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Монгол Улсын Их Хурлын сонгуулийн тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах зүйл, хэсэг, заалт нэмсүгэй:

1/4 дүгээр зүйлийн 4.3.1, 4.3.2 дахь заалт:

~~“4.3.1.Монгол Улсын Их Хурлын 38 гишүүнийг энэ хуульд заасны дагуу байгуулагдсан сонгуулийн тойргоос;~~

~~4.3.2.Монгол Улсын Их Хурлын 38 гишүүнийг энэ хуульд заасны дагуу сонгуульд өрөлцөхөөр бүртгүүлсэн нам, эвслийн нэр дэвшигчдийн жагсаалтаас.”~~

2/4 дүгээр зүйлийн 4.3.1, 4.3.2 дахь заалт:

~~“4.3.1.Монгол Улсын Их Хурлын 48 гишүүнийг энэ хуульд заасны дагуу байгуулагдсан сонгуулийн тойргоос;~~

~~4.3.2.Монгол Улсын Их Хурлын 28 гишүүнийг энэ хуульд заасны дагуу сонгуульд өрөлцөхөөр бүртгүүлсэн нам, эвслийн нэр дэвшигчдийн жагсаалтаас.”~~

1/4 дүгээр зүйлийн 4.3 дахь хэсэг:

4.3.Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Хорин нэгдүгээр зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасны дагуу Улсын Их Хурлын 126 гишүүнийг дараах байдлаар сонгоно:

4.3.1.Улсын Их Хурлын 78 гишүүнийг энэ хуульд заасны дагуу байгуулагдсан сонгуулийн тойргоос олныг төлөөлөх /мажоритар/ аргаар;

Тайлбар: “олныг төлөөлөх /мажоритар/ арга” гэж тухайн тойрогт ногдох мандатын тоотой тэнцүү бөгөөд хамгийн олон санал авсан нэр дэвшигчийг Улсын Их Хурлын гишүүнээр сонгогдсонд тооцохыг ойлгоно.

4.3.2.Улсын Их Хурлын 48 гишүүнийг хувь тэнцүүлэн төлөөлөх /пропорционал/ аргаар.”

Тайлбар: “хувь тэнцүүлэн төлөөлөх /пропорционал/ арга” гэж сонгуульд оролцохоор бүртгүүлсэн нам, эвслийн авсан саналынх нь тоо, хувьд үндэслэн энэ хуульд заасны дагуу суудал хуваарилж, Улсын Их Хурлын гишүүнээр сонгогдсонд тооцохыг ойлгоно.

3/5 дугаар зүйлийн 5.2 дахь хэсэг:

“5.2.Монгол Улсаас гадаад улсад суугаа Элчин сайдын яам, Олон улсын байгууллагын дэргэд суугаа Монгол Улсын Байнгын Төлөөлөгчийн газар, Монгол Улсын Ерөнхий консулын газар, Консулын газар, Консулын төлөөлөгчийн газар /цаашид “дипломат төлөөлөгчийн газар” гэх/ байрладаг гадаад улсад байгаа сонгуулийн эрх бүхий иргэн сонгуульд оролцож, санал өгөх эрхтэй.”

5/7 дугаар зүйлийн 7.4.4 дэх заалт:

~~“7.4.4.Шуурхай байх.”~~

6/7 дугаар зүйлийн 7.6-7.10 дахь хэсэг:

~~“7.6.Сонгуулийн төв байгууллагын тухай хуулийн 7 дугаар зүйлд заасан бүрэн эрхийнхээ хүрээнд сонгуулийг Сонгуулийн ерөнхий хөрөө удирдан зохион байгуулж, хариуцлагыг бүрэн хүлээнэ.~~

~~7.7.Улсын бүртгэлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага болон холбогдох бусад төрийн байгууллагууд сонгууль зохион байгуулахад шаардлагатай мэдээллийг энэ хуульд заасан үндэслэл, журам, шаардлагын дагуу Сонгуулийн ерөнхий хөрөөнд гарган өгч, сонгууль зохион байгуулахад туслалцаа үзүүлнэ.~~

~~7.8.Сонгуульд нэгээс илүү удаа санал өгсөн, эсхүл нэг удаа санал өгсөнөө мэдсээр байж дахин санал өгөхөөр оролдсон нь хууль заасан хариуцлага хүлээх үндэслэл болно.~~

~~7.9.Нийтийн албан тушаалтан нь сонгуульд ашиглах иргэний улсын бүртгэлийн мэдээлэл болон сонгогчийн нэрийн жагсаалтад хуурамч мэдээлэл оруулсан, сонгогчийн нэрийг нэгээс илүү хаягт давхардуулан бүртгэсэн, сонгогчийн шилжилт хөдөлгөөнийг хууль зөрчиж гүйцэтгэсэн, сонгуульд нэгээс илүү санал өгөх нөхцөл боломжоор хангасан, уг нөхцөлийг хангахад оролцсон нь Эрүүгийн хуульд заасан хариуцлага хүлээх үндэслэл болно.~~

~~7.10.Сонгогчийн нэрийн жагсаалтад Сонгуулийн ерөнхий хөрөөнөөс гадна сонгуульд оролцохоор бүртгүүлсэн нам, эвсэл, нэр дэвшигч болон ажиглагч хяналт тавина.”~~

7/9 дүгээр зүйлийн 9.3 дахь хэсэг:

“9.3.Гадаад улсад байгаа иргэдээс санал авах өдөр /цаашид “гадаадад санал авах өдөр” гэх/ ийг энэ хуульд заасны дагуу тогтоосон сонгуулийн санал авах өдрийг үндэслэн

гадаад улсад байгаа иргэдээс санал авах ажлыг зохион байгуулах төв комиссын саналыг харгалзан сонгуулийн төв байгууллага /цаашид "Сонгуулийн ерөнхий хороо" гэх/ тогтоох бөгөөд санал авах өдөр нь дөрөв хүртэл өдөр байж болно."

"7 3/9 дүгээр зүйлийн 9.3 дахь хэсэг:

9.3.Гадаад улсад байгаа иргэдээс санал авах өдөр /цаашид "гадаадад санал авах өдөр" гэх/-ийг сонгуулийн төв байгууллага /цаашид "Сонгуулийн ерөнхий хороо" гэх/-ын саналыг үндэслэн Улсын Их Хурал тогтоох бөгөөд гадаадад санал авах өдөр нь дөрөв хүртэл өдөр байна."

8 4/10 дугаар зүйлийн 10.1.14 дэх заалт:

"10.1.14.гадаад улсад байгаа иргэдийн санал авах ажиллагааг зохион байгуулахтай холбогдон гарах зардал;"

9/11 дүгээр зүйлийн 11.2 дахь хэсэг:

~~"11.2.Энэ хуулийн 4.3.1 д заасны дагуу Улсын Их Хурлын гишүүнийг сонгох сонгуулийн нутаг дэвсгэр нь тойрогт хуваагдана. Тойрог хуваах зарчмыг энэ хуулиар тогтооно."~~

10/11 дүгээр зүйлийн 11.4 дэх хэсэг:

~~"11.4.Улсын Их Хурал энэ хуулийн 4.3.2-т заасан жагсаалтыг Монгол Улсын хөгжлийн урт хугацааны бодлогод нийцүүлэн хувааж болно."~~

11/11 дүгээр зүйлийн 11.4 дэх хэсэг:

~~"11.4.Улсын Их Хурлын гишүүнийг энэ хуулийн 4.3.2-т заасан жагсаалтаар сонгох сонгуульд Монгол Улсын нутаг дэвсгэр сонгуулийн нэг тойрог байна."~~

"10 5/11 дүгээр зүйлийн 11.4 дэх хэсэг:

11.4.Улсын Их Хурлын гишүүнийг энэ хуулийн 4.3.2-т заасан жагсаалтаар сонгох сонгуульд Монгол Улсын нутаг дэвсгэр сонгуулийн нэг тойрог байна."

12/12 дугаар зүйлийн 12.2 дахь хэсэг:

~~"12.2.Энэ хуулийн 4.6-д заасны дагуу ээлжит бус сонгууль явуулах тохиолдолд Улсын Их Хурал ээлжит бус сонгуулийн санал авах өдрөөс 60-аас доошгүй хоногийн өмнө энэ хуульд нийцүүлэн сонгуулийн тойргийг байгуулна."~~

13/12 дугаар зүйлийн 12.2 дахь хэсэг:

~~"12.2.Сонгуулийн тойргийг байгуулахдаа Монгол Улсын Үндсэн Хуулийн хоёрдугаар зүйлийн 2 дахь хэсэгт заасан суурь зарчимд нийцүүлэн засаг захиргааны нэгж бүрээс төлөөлөл сонгогдох, тойрогт ногдох мандатын тоог тогтоохдоо аймаг,~~

~~дүүргийн хүн амын тоо, нутаг дэвсгэрийн нэгжийн хуваарь, газар нутгийн хэмжээ, байршил зэрэг шалгуур үзүүлэлтийг харгалзан хуулиар тогтооно.~~

~~Тайлбар: Энэ зүйлийн Засаг захиргааны нэгж гэдгийг Монгол Улсын Үндсэн Хуулийн тавиндолдугаар зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасан “аймаг, дүүрэг”-ийг ойлгоно.”~~

~~**12-6/12 дугаар зүйлийн 12.2 дахь хэсэг:**~~

~~**12.2.Энэ хуулийн 4.6-д заасны дагуу ээлжит бус сонгууль явуулах тохиолдолд Улсын Их Хурал ээлжит бус сонгуулийн санал авах өдрөөс 60-аас доошгүй хоногийн өмнө энэ хуульд нийцүүлэн сонгуулийн тойргийг байгуулна.”**~~

~~**14-7/14 дүгээр зүйлийн 14.5, 14.6 дахь хэсэг:**~~

~~“14.5.Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн сонгуулийн хороодын даргаар тухайн шатны Засаг даргын Тамгын газрын дарга, эсхүл Тамгын газрын даргын үүрэг гүйцэтгэгчийг томилно.~~

~~14.6.Аймаг, нийслэлийн сонгуулийн хорооны бүрэлдэхүүнд тухайн шатны иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын Ажлын албаны төлөөлөл, цагдаагийн болон улсын бүртгэлийн асуудал эрхэлсэн байгууллагын дарга орсон байна.”~~

~~**15-8/19¹ дүгээр зүйл**~~

~~**“19¹ дүгээр зүйл.Гадаад улсад байгаа иргэдээс санал авах ажлыг зохион байгуулах төв болон салбар комиссын бүрэн эрх, чиг үүрэг.**~~

~~19¹.1.Сонгуулийн ерөнхий хороо, гадаад харилцааны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын саналыг харгалзан гадаад улсад байгаа иргэдийн санал авах ажлыг зохион байгуулах, нэгдсэн удирдлагаар хангах, хяналт тавих үүрэг бүхий төв комиссыг гадаадад санал авах өдрөөс 60-аас доошгүй хоногийн өмнө дарга, нарийн бичгийн дарга болон ес, эсхүл арван нэгэн гишүүний бүрэлдэхүүнтэйгээр байгуулна.~~

~~19¹.2.Төв комисс нь салбар комиссыг гадаадад санал авах өдрөөс 45-аас доошгүй хоногийн өмнө дарга болон хоёр, эсхүл дөрвөн гишүүний бүрэлдэхүүнтэйгээр дипломат төлөөлөгчийн газрын дэргэд байгуулна.~~

~~19¹.3.Төв комиссын санал болон сонгогчийн тоог үндэслэн дипломат төлөөлөгчийн газар байрладаггүй газарт энэ хуульд нийцүүлэн салбар комисс байгуулж болно.~~

~~**19¹.3.Төв комиссын дарга дотоод ажлын асуудлаар захирамж гаргана.**~~

~~19¹.4.Төв комиссыг ажиллах байр, нөхцөл, боломжоор хангах үүргийг гадаад харилцааны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, салбар комиссыг ажиллах байр, нөхцөл, боломжоор хангах үүргийг тухайн улсад суугаа Дипломат төлөөлөгчийн газар хүлээнэ.~~

19^{1.5}.Төв комисс нь Сонгуулийн ерөнхий хорооны шууд удирдлагын доор сонгуулийн санал авах ажиллагааг зохион байгуулна.

19^{1.6}.Салбар комисс нь төв комиссын шууд удирдлагын доор гадаад улсад байгаа иргэдийн санал авах ажлыг зохион байгуулна.

19^{1.7}.Төв комисс дараах эрхийг **чиг үүргийг** хэрэгжүүлнэ:

19^{1.7.1}.гадаад улсад байгаа иргэдийн санал авах ажлыг төлөвлөх, түүнийг зохион байгуулах арга хэмжээг авах;

19^{1.7.2}.эрх хэмжээнийхээ хүрээнд сонгуулийн хууль тогтоомжийн биелэлтийг хянан шалгаж, ~~сахин биелүүлэх явдлыг хангах~~ **хэрэгжилтийг хангах ажлыг зохион байгуулах**;

19^{1.7.3}.сонгууль зохион байгуулахтай холбогдуулан Сонгуулийн ерөнхий хорооноос хуульд заасны дагуу өгсөн үүргийг биелүүлэх;

19^{1.7.4}.салбар комиссын үйл ажиллагааг зохион байгуулалт, арга зүйн нэгдсэн удирдлагаар хангах;

19^{1.7.5}.Сонгуулийн ерөнхий хорооноос ирүүлсэн саналын хуудас, сонгууль зохион байгуулах болон санал авахтай холбоотой бусад баримт бичгийг олон улсын буухиа шуудангаар салбар комисст хүргүүлэх;

19^{1.7.6}.шаардлагатай тохиолдолд салбар комисст сургалт зохион байгуулах, төлөөлөгч томилон ажиллуулах;

19^{1.7.7}.Сонгуулийн ерөнхий хорооноос хуваарилсан төсвийн хөрөнгийг зориулалтын дагуу захиран зарцуулах, салбар комисст хуваарилах, зарцуулалтад нь хяналт тавих, холбогдох журмын дагуу тайлагнах;

19^{1.7.8}.өөрийн эрх хэмжээнд хамаарах асуудлаар ирүүлсэн өргөдөл, гомдлыг хянан шийдвэрлэж, бичгээр хариуг өгөх;

19^{1.7.9}.санал авах ажлыг зохион байгуулсан тухай тайлан, сонгуулийн бусад баримт бичиг, саналын хуудсыг Сонгуулийн ерөнхий хороонд хүргүүлэх;

19^{1.7.10}.хуульд заасан бусад эрх **чиг үүрэг**.

19^{1.8}.Салбар комисс дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:

19^{1.8.1}.салбар комиссын буюу санал авах байрын хаяг, ажиллах цагийн хуваарь, санал авах өдөр, цагийг сонгогчдод мэдээлэх;

19^{1.8.2}.өөрийн байрладаг улсад байгаа сонгуулийн эрх бүхий иргэдийг бүртгэж, сонгогчдын бүртгэлийг гарган төв комисст хүргүүлэх;

19¹.8.3.санал авах байр, саналын хайрцаг, санал бэлтгэх бүхээг, санал авахад шаардлагатай бусад зүйлийг бэлтгэж, сонгогчдын санал авах ажлыг зохион байгуулах;

19¹.8.4.санал хураалт дууссаны дараа битүүмжилсэн дугтуйтай саналын хуудас, санал авахад зарцуулагдаагүй үлдсэн, хураагдсан, хүчингүй саналын хуудас, санал хураалтын тухай салбар комиссын хуралдааны тэмдэглэл, сонгуулийн бусад баримт бичгийг төв комисст олон улсын буухиа шуудангаар нэн даруй хүргүүлэх;

19¹.8.5.өөрийн эрх хэмжээнд хамаарах асуудлаар ирүүлсэн өргөдөл, гомдлыг шийдвэрлэж, бичгээр хариуг өгөх;

19¹.8.6.дээд шатны сонгуулийн байгууллагаас хуульд заасны дагуу өгсөн үүргийг биелүүлэх;

19¹.8.7.хуульд заасан бусад чиг үүрэг.”

47 9/20 дугаар зүйлийн 20.12, 20.13 дахь хэсэг:

“20.12.Улсын бүртгэлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага энэ хуулийн 20.9-д заасан хугацаанд хүргүүлсэн сонгогчдын нэрийн жагсаалтад энэ хуулийн 20.9.1, 20.9.3, 20.9.4, 20.9.5 дахь заалт, 23, 24 дүгээр зүйлд заасан үндэслэлээр оруулсан өөрчлөлт, гадаад улсад саналаа өгсөн сонгогчдын өөрчлөлтийг тусгаж сонгогчдын нэрийн жагсаалтыг санал авах өдрөөс таваас доошгүй хоногийн өмнө улсын бүртгэлийн байгууллагын орон нутаг дахь газар, хэлтсээр дамжуулан хэсгийн хороонд хүргүүлнэ.

20.13.Улсын бүртгэлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага энэ хуульд нийцүүлэн гадаад улсад байгаа иргэдийн сонгогчдын нэрийн жагсаалт үйлдэх, хүргүүлэх журмыг гадаад харилцааны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын саналыг үндэслэн батална.”

48 10/20 дугаар зүйлийн 20.16 дахь хэсэг:

“20.16.Энэ хуульд заасан сонгогчдын нэрийн жагсаалт үйлдэх үйл ажиллагаа болон нэрийн жагсаалттай танилцах, **ашиглах** журмыг Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хууль, Хүний хувийн мэдээлэл хамгаалах тухай хуульд нийцүүлэн, Сонгуулийн ерөнхий хорооны саналыг үндэслэн улсын бүртгэлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага, тагнуулын байгууллага хамтран батална.”

19/20 дугаар зүйлийн 20.18 дахь хэсэг:

~~20.18. Энэ хуульд заасан журмын дагуу Сонгуулийн ерөнхий хороонд бүртгүүлсэн нам, эвсэл, төрийн бус байгууллагын төлөөлөл сонгогчдын нэрийн жагсаалт үйлдэх, давхардлыг арилгах, нягтлан шалгах, хүргүүлэх үйл ажиллагаатай танилцаж болно.~~

“19 11/20 дугаар зүйлийн 20.21 дэх хэсэг:

20.21.Энэ хуульд заасан журмын дагуу Сонгуулийн ерөнхий хороонд бүртгүүлсэн нам, эвсэл, бие даан нэр дэвшигч, төрийн бүс байгууллагын төлөөлөл сонгогчдын нэрийн жагсаалт үйлдэх үйл-ажиллагаатай танилцаж нягтлах эрхтэй.

4/5 дугаар зүйлийн 5.6 дахь хэсэг:

~~“5.6.Гадаад улсад байгаа иргэн сонгуульд оролцохоо цахимаар илэрхийлж, энэ хуульд заасан журмын дагуу бүртгүүлэх бөгөөд санал өгөхдөө өөрийн биеэр санал авах байранд очиж өгнө.”~~

16/20 дугаар зүйлийн 20.6.9 дэх заалт:

~~“20.6.9.Монгол Улсын дипломат төлөөлөгчийн газар байрладаг гадаад улсад суугаа сонгуулийн насны иргэдийн мэдээллийг гадаад харилцааны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага.”~~

“19-12/20 дугаар зүйлийн 20.22 дахь хэсэг:

20.22.Гадаад улсад байгаа иргэн гадаадад санал авах өдрөөс таваас доошгүй хоногийн өмнө сонгуульд оролцохоо мэдэгдэж, бүртгүүлнэ.”

20 13/23 дугаар зүйлийн 23.8 дахь хэсэг:

“23.8.Сонгуулийн ерөнхий хороо нь шаардлагатай гэж үзвэл сонгогчдын нэрийн жагсаалттай холбоотой гомдол, мэдээллийн дагуу тухайн гомдол, мэдээллийг шалгахад шаардлагатай мэдээлэл, баримтыг улсын бүртгэлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагаас **холбогдох байгууллагаас** гаргуулан авч, зөрчлийг арилгах асуудлаар эрх бүхий байгууллагад хугацаатай шаардлага хүргүүлэх эрхтэй.”

21-14/26 дугаар зүйлийн 26.3.9 дэх заалт:

“26.3.9.Энэ хуулийн 26.2-т заасан шаардлагатай холбоотойгоор нам, намын даргын Улсын дээд шүүхийн лавлагаа, тамга, тэмдгийн улсын бүртгэлийн лавлагаа;”

22-15/28 дугаар зүйлийн 28.3.7 дахь заалт:

“28.3.7.Сонгуулын зардлын тайлан гаргах талаарх энэ хуульд заасан журмыг зөрчөөгүй.”

23-16/29 дүгээр зүйлийн 29.7 дахь хэсэг:

“29.7.Тойрогт болон жагсаалтад зэрэг нэр дэвшихийг хориглоно.”

24-17/29 дүгээр зүйлийн 29.9 дэх хэсэг:

“29.9.Тойрогт болон жагсаалтад зэрэг нэр дэвшихийг хориглоно.”

25-18/30 дугаар зүйлийн 30.5 дахь хэсэг:

“30.5.Нам, эвсэл жагсаалтаар нэр дэвшүүлэхдээ 1:1 хүйсийн харьцаатай жагсаалтын дарааллыг үндэслэн нэр дэвшүүлнэ.”

26-19/31 дүгээр зүйлийн 31.5 дахь хэсэг:

“31.5.Бие даан нэр дэвшүүлэгч нь гарын үсэг зуруулахдаа А4 хэмжээнээс хэтрэхгүй хэмжээтэй өөрийн танилцуулах хуудсыг тарааж болно.”

27-20/33 дугаар зүйлийн 33.1.10 дахь заалт:

“33.1.10.Энэ хуулийн 30 дугаар зүйлийн 30.1, 30.2, 30.3, 30.5-д заасан нэр дэвшүүлэх ажиллагааны журам зөрчсөн бол нийт нэр дэвшигчийг, **29.7-д заасныг зөрчсөн бол тухайн нэр дэвшигчийг.**”

28-21/37 дугаар зүйлийн 37.8 дахь хэсэг:

“37.8.Ухуулагч нь сайн дурын үндсэн дээр ажиллах бөгөөд урамшууллын хэмжээ нь хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээнээс **хэмжээний 50 хувиас** хэтрэхгүй байна.”

29-22/38 дугаар зүйлийн 38.13, 38.14 дэх хэсэг:

~~“38.13.Төрийн аудитын дээд байгууллага нам, эвсэл болон бие даан нэр дэвшигчийн мөрийн хөтөлбөр, хандивын тайланд зөвхөн нэг дүгнэлт гаргаж өгнө.~~

38.13.Төрийн аудитын дээд байгууллага нам, эвсэл болон бие даан нэр дэвшигчийн энэ хуулийн 38.5-д заасан мөрийн хөтөлбөр, 38.7-д заасан хандивын тайланд тус бүр нэг дүгнэлт гаргана. Хандивын тайлан нь ээлжит сонгуулийн жилийн 03 дугаар сарын 01-ний өдрөөс өмнөх жилийн 01 дүгээр сарын 01-ний өдрийг хүртэлх хугацааг, ээлжит бус, нөхөн сонгуулийн тухайд тухайн сонгуулийн жилийн өмнөх тайлант жилийн хугацааг хамаарна.

38.14.Төрийн аудитын дээд байгууллага энэ хуулийн 38 дугаар зүйлийн 38.13-т заасан дүгнэлт гаргахад шаардлагатай лавлагааг холбогдох этгээдээс гаргуулан авах эрхтэй.”

30-23/39 дүгээр зүйлийн 39.7 дахь хэсэг:

“39.7.Сонгуулийн сурталчилгаа нэвтрүүлэх эрх бүхий радио, телевиз нь энэ хуулийн 39.5-д заасны дагуу нийтэд мэдээлсэн тайланг шударга өрсөлдөөний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагад нийтэд мэдээлснээс хойш ажлын 5 хоногийн дотор хүргүүлнэ.”

31-24/41 дүгээр зүйлийн 41.15-41.17 дахь хэсэг:

41.15.Сонгуулийн сурталчилгааны хэвлэмэл материалыг бүхэлд нь брайль үсэгтэйгээр хэвлүүлж болно. Брайль үсэг бүхий хэвлэмэл материал нь энэ хуулийн 41 дүгээр зүйлд заасан хэмжээнд хамаарахгүй.

41.16.Жагсаалтаар нэр дэвшигчид энэ хуулийн 41 дүгээр зүйлийн 41.1-т заасан хэлбэр, хэмжээ хамаарахгүй.

41.17.Жагсаалтаар нэр дэвшигчийн сонгуулийн сурталчилгааг намын сонгууль эрхэлсэн байгууллага хариуцах бөгөөд сурталчилгааны хэвлэмэл материал нь гурван хэвлэлийн хуудас хэмжээнээс хэтрэхгүй байна.

32-25/46 дугаар зүйлийн 46.27, 46.28 дахь хэсэг:

“46.27.Нам, эвсэл, нэр дэвшигчийн бэлтгэсэн сонгуулийн сурталчилгаа нь хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний мэдээлэл авах эрхийг хангах зорилгоор хадмал тайлбар, эсхүл дохионы хэлний орчуулгатай байж болно.

46.28.Радио, телевизийн хүүхдэд зориулсан нэвтрүүлэг дундуур сонгуулийн сурталчилгаа нэвтрүүлэхийг хориглоно.”

33-26/47 дугаар зүйлийн 47.12 дахь хэсэг:

“47.12.Цахим орчин ашиглан сонгуулийн сурталчилгаа явуулахад зарцуулах зардал нь сонгуульд зарцуулсан нийт зардлын 15 хувиас хэтрэхийг хориглоно.

34/48 дугаар зүйлийн 48.1.8-48.1.11 дэх заалт:

~~“48.1.8. оюутан сурагчдад тэтгэлэг өгөх, эсхүл ирээдүйд өгөхөөр зарлах;
48.1.9.төсвийн байгууллагын цалин нэмэх;
48.1.10.тэтгэвэр, тэтгэмжийг нэмэх;
48.1.11.тухайн жилийн төсөвт тусгаагүй нийгмийн халамж, хамгааллын хөтөлбөр эхлүүлэх, хэрэгжүүлэх, зарлах.”~~

“34-27/48 дугаар зүйлийн 48.1.8 дахь заалт:

48.1.8.тухайн жилийн төсөвт тусгаагүй нийгмийн халамж, хамгааллын хөтөлбөр хэрэгжүүлэх, амлалт өгөх, зарлах.”

35/48 дугаар зүйлийн 48.10 дахь хэсэг:

~~“48.10.Радио, телевиз нь сонгуулийн сурталчилгаа эхэлсэн өдрөөс хойш санал авах ажиллагаа дуустал сонгуулийн сурталчилгаа эхлэхээс өмнө хийгдсэн нам, эвслийн дарга, нэр дэвшигч оролцсон аливаа нэвтрүүлэг, хөтөлбөр, дуу, дүрс бичлэг, ярилцлагыг нэвтрүүлэхийг хориглоно.”~~

“34-28/48 дугаар зүйлийн 48.10 дахь хэсэг:

48.10.Радио, телевиз нь сонгуулийн сурталчилгаа эхэлсэн өдрөөс хойш санал авах ажиллагаа дуустал нам, эвслийн дарга, нэр дэвшигч оролцсон энэ хуульд зөвшөөрснөөс бусад хэлбэрийн бие даасан нэвтрүүлэг, хөтөлбөр, дуу, ярилцлага нэвтрүүлэхийг хориглоно.”

36-29/48 дугаар зүйлийн 48.16 дахь хэсэг:

“48.16.Харилцаа холбооны зохицуулах хороо энэ хуулийн 48.15-д заасан дүгнэлтийг үндэслэн тухайн телевизийн олон суваг дамжуулах үйлчилгээ эрхлэгчийн

сүлжээгээр дамжих эрхийг дүгнэлтэд дурдсан хугацаагаар хязгаарлах арга хэмжээг авна.”

37/53 дугаар зүйлийн 53.4 дэх хэсэг:

~~“53.4.Энэ хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.3.2-т заасан жагсаалтаар нэр дэвшигч нь нам, эвслийн сонгуулийн сурталчилгаанд зориулан хандив өгч болох бөгөөд нэр дэвшигчдийн өгсөн нийт хандивын хэмжээ нь энэ хуульд заасны дагуу тогтоосон нам, эвслээс сонгуульд зарцуулах зардлын дээд хэмжээнээс хэтрэхгүй байна.”~~

“37-30/53 дугаар зүйлийн 53.4 дэх хэсэг:

53.4.Энэ хуулийн 4.3.2-т заасан жагсаалтаар нэр дэвшигч нь нам, эвслийн сонгуулийн сурталчилгаанд зориулан хандив өгч болох бөгөөд нэг нэр дэвшигчийн өгсөн хандивын хэмжээ нь энэ хуульд заасны дагуу тогтоосон нэр дэвшигчээс тойрогт зарцуулах зардлын дээд хэмжээнээс хэтрэхгүй байна.”

38/59 дүгээр зүйлийн 59.4 дэх хэсэг:

~~“59.4.Саналын хуудас нь тойрогт нэр дэвшигчийн болон нам, эвсэл тэдгээрээс жагсаалтаар нэр дэвшигчийн саналыг тэмдэглэх хэсэгтэй байна.~~

39/59 дүгээр зүйлийн 59.4 дэх хэсэг:

~~“59.4.Саналын хуудас нь тойрогт нэр дэвшигч болон нам, эвсэлд санал тэмдэглэх хэсэгтэй байна.”~~

31/59 дүгээр зүйлийн 59.4 дэх хэсэг:

“59.4.Саналын хуудас нь дараах хэсэгтэй байна.

59.4.1.энэ хуулийн 4.3.1-т заасан сонгуулийн тойрогт нэр дэвшигчид өгсөн саналыг тэмдэглэх;

59.4.2.энэ хуулийн 4.3.2-т заасан нам, эвсэлд өгсөн саналыг тэмдэглэх.”

40-32/62 дугаар зүйлийн 62.12, 62.13 дахь хэсэг:

“62.12.Энэ хуулийн 62.11-д заасан хяналтын камерыг сонгогч саналаа нууцаар, чөлөөтэй илэрхийлэхэд саад учруулахгүйгээр байрлуулж, сонгогчийг бүртгэх болон санал өгөх орчинд явагдаж байгаа үйл ажиллагааг баримтжуулна.

62.13.Санал авах байранд байрлуулах хяналтын камерт тавигдах шаардлага, түүнийг байрлуулах, ашиглах болон бичлэгийг хадгалах, хамгаалах, устгах журмыг цагдаагийн төв байгууллага Сонгуулийн ерөнхий хороотой хамтран батална.”

41/63⁴ дугаар зүйл

“63⁴ дугаар зүйл.Урьдчилан санал авах ажиллагаа

~~63⁴.1.Санал авах өдөр санал авах байранд өөрийн биеэр саналаа өгөх боломжгүй сонгогч санал авах өдрийг хүртэлх тав хоногийн хугацаанд санал авах байранд урьдчилан саналаа өгч болно.~~

~~63⁴.2.Урьдчилан санал авах ажиллагааг санал авах байранд 09:00-17:00 цагийн хооронд авна.~~

~~63⁴.3.Сонгогч санал тэмдэглэх зааврын дагуу саналаа тэмдэглэж, саналын хуудсаа битүүмжилсэн саналын хайрцагт хийнэ.~~

~~63⁴.4.Урьдчилан санал авах ажиллагаанд энэ хуульд өөрөөр заагаагүй бол сонгогч санал авах байранд саналаа өгөх журмыг баримтлана.~~

42-33/64¹ дүгээр зүйл

“64¹ дүгээр зүйл.Гадаад улсад байгаа иргэдийн санал авах газар, хугацаа

64¹.1.Гадаад улсад байгаа сонгогчийн саналыг ~~Сонгуулийн ерөнхий хөрөөнөө~~ **ЭНЭ ХУУЛЬД ЗААСНЫ ДАГУУ** тогтоосон санал авах өдөр, тухайн улсын орон нутгийн цагаар 07:00 цагаас 22:00 цаг хүртэлх хугацаанд салбар комиссын тогтоосон санал авах байранд авна.

64¹.2.Салбар комисс нь санал авах өдөр, цаг, байрыг санал авах өдөр хүртэлх хугацаанд гадаад улсад байгаа сонгогчдод зарлан мэдээлнэ.

64¹.3.Сонгогчоос саналаа нууцаар өгөхөд шаардагдах санал бэлтгэх бүхээг бүхий байр, саналын хайрцгийг санал авах өдрөөс гурваас доошгүй хоногийн өмнө энэ хуульд заасны дагуу тухайн улсад байгаа Монгол Улсын дипломат төлөөлөгчийн газрын тэргүүн хариуцаж, бэлтгэнэ.

64¹.4.Санал авах байранд сонгогчоос саналаа нууцаар, чөлөөтэй илэрхийлэх боломжийг хангасан, хүрэлцэхүйц тооны санал бэлтгэх бүхээг бэлтгэсэн байна.

64¹.5.Гадаад улсад байгаа сонгогчийн саналыг Сонгуулийн ерөнхий хорооноос хүргүүлсэн саналын хуудсаар авна.

64¹.6.Сонгуулийн ерөнхий хороо нь саналын хуудсыг уутны хамт битүүмжлэн, төв комиссоор дамжуулан гадаад улсад байгаа сонгогчдын санал авах өдрөөс гурваас доошгүй хоногийн өмнө салбар комисст хүргүүлнэ.

64¹.7.Салбар комисс нь саналын хуудсыг бүрэлдэхүүнээрээ хүлээн авч, энэ тухай тэмдэглэл үйлдэж гарын үсэг зурна.

~~43/65 дугаар зүйлийн 65.16, 65.17 дахь хэсэг:~~

~~“65.16.Санал өгсөн сонгогчид болон сонгогчийн нэрийн жагсаалтын нэгдсэн санд ялгах тэмдэглэгээ хийнэ.~~

~~65.17.Энэ хуулийн 65.6-д заасан сонгогчийн гарын хурууны хээ болон царайг тулган таниулах ажиллагааг сонгогчийн нэрийн жагсаалтын нэгдсэн сангаас хийх нөхцөл боломжийг Улсын бүртгэлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага хариуцах бөгөөд Сонгуулийн Ерөнхий хөрөө, Тагнуулын байгууллага хяналт тавина.”~~

43-34/65 дугаар зүйлийн 65.16, 65.17 дахь хэсэг:

65.16.Бүртгэлийн хуудас авсан сонгогчийг сонгогчийн нэрийн жагсаалтын нэгдсэн санд бүртгэгдсэн тухай тэмдэглэгээ хийнэ.

65.17.Улсын бүртгэлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага энэ хуулийн 65.6-д заасан сонгогчийн гарын хурууны хээгээр сонгогчдын нэрийн жагсаалтын нэгдсэн сантай тулган таниулах ажлыг хариуцна.”

44-35/67⁴ 66¹ дугаар зүйл

“67⁴ 66¹ дугаар зүйл.Гадаад улсад байгаа сонгогч санал өгөх

67⁴.1.66¹.1.Салбар комиссын бүрэлдэхүүн гадаадад санал авах өдөр тухайн улсын орон нутгийн цагаар 07:00 цагт ажиглагч, эсхүл сонгогчийн төлөөллийг байлцуулан саналын хайрцгийг нээж харуулан, шалган битүүмжилж, лацадсаны дараа салбар комиссын дарга дараах мэдээллийг хийж тэмдэглэл хөтлүүлнэ:

67⁴.1.1. 66¹.1.1.сонгогчдын нэрийн жагсаалтад бичигдсэн нийт сонгогчийн тоо;

67⁴.1.2. 66¹.1.2.хүлээн авсан, алдагдаж үрэгдсэн, устгагдсан, үлдсэн саналын хуудасны тоо;

67⁴.1.3. 66¹.1.3.саналын хуудасны нэгдсэн дугаар.

67⁴.2. 66¹.2.Салбар комисс энэ хуулийн 67⁴.1—66¹.1.-д заасан ажиллагааг гүйцэтгэсний дараа санал авах ажиллагааг эхлүүлэх бөгөөд ингэхдээ сонгогчийн иргэний үнэмлэх, эсхүл үндэсний гадаад паспортыг сонгогчдын нэрийн жагсаалттай тулган үзэж, сонгогч бүрд саналын хуудсыг дугтуйн хамт олгоно.

67⁴.3. 66¹.3.Саналын хуудас авсан сонгогчоор сонгогчдын нэрийн жагсаалтад гарын үсэг зуруулна.

67⁴.4.Гадаад улсад байгаа иргэдийн санал авах бусад ажиллагаанд санал авах байранд санал авах журмыг баримтална.

66¹.4.Энэ зүйлд өөрөөр заагаагүй бол гадаад улсад байгаа иргэдийн санал авах ажиллагаанд энэ хуулийн 65, 66 дугаар зүйлд заасан журмыг баримтална.

~~67⁴.5. 66¹.5.~~Салбар комисс санал авах ажиллагааны тухай тэмдэглэл хөтөлж бүх бүрэлдэхүүн гарын үсэг зурж, тэмдэг дарах бөгөөд тэмдэглэлд дараах мэдээллийг заавал тусгана:

~~67⁴.5.1. 66¹.5.1.~~сонгогчдын нэрийн жагсаалтад бүртгэгдсэн нийт сонгогчийн тоо;

~~67⁴.5.2. 66¹.5.2.~~саналын хуудас авсан сонгогчийн тоо;

~~67⁴.5.3. 66¹.5.3.~~саналын хуудас дахин авсан сонгогчийн тоо;

~~67⁴.5.4. 66¹.5.4.~~ажиглагчийн нэрс;

~~67⁴.5.5. 66¹.5.5.~~санал авах өдрийн үйл ажиллагааны талаарх мэдээлэл.

~~67⁴.6.Гадаад улсад байгаа сонгуулийн эрх бүхий иргэн энэ хуулийн 66 дугаар зүйлийн 66 дугаар зүйлийн 66.2-т заасны дагуу саналаа өгнө.~~

66¹.6.Гадаад улсад байгаа сонгуулийн эрх бүхий иргэн энэ хуулийн 59.4.2-т заасан хэсэгт саналаа өгнө.

45-36/67 дугаар зүйлийн 67.15-67.19 дэх хэсэг:

67.15.Энэ хуульд өөрөөр заагаагүй бол гадаад улсад байгаа иргэдээс санал авах ажиллагааг ажиглахтай холбогдсон харилцаанд сонгууль ажиглах ерөнхий журмыг баримтална.

67.16.Ажиглагч томилох эрх бүхий этгээд гадаад улсад байгаа иргэдээс санал авах ажиллагаанд хоёр хүртэл ажиглагчийг томилон ажиллуулж болно.

67.17. Ажиглагч томилох эрх бүхий этгээд гадаад улсад байгаа сонгогчдоос санал авах ажиллагаанд ажиглагч томилох бол энэ тухай хүсэлтээ төв комисст **гадаадад санал авах өдрөөс 7-оос доошгүй хоногийн өмнө** хүргүүлнэ.

67.18.Төв комисс нь гадаад улсад байгаа иргэдээс санал авах ажиллагааг ажиглахаар томилогдсон ажиглагчийн мэдээллийг холбогдох салбар комисст хүргүүлэх бөгөөд ажиглагч нь гадаад улсад байгаа иргэдээс санал авах өдрөөс өмнө салбар комисст бүртгүүлж, ажиглагчийн үнэмлэх авна.

67.19.Сонгогчийг санал өгсний дараа өгсөн саналынх нь талаар асуухыг хориглоно.”

46-37/68 дугаар зүйлийн 68.2.11 дэх заалт:

“68.2.11.Энэ хуульд заасны дагуу Сонгуулийн ерөнхий хороонд бүртгүүлсэн төрийн бус байгууллага нэр дэвшигч, нам, эвслийн сонгуулийн зардлын тайлан, түүнд холбогдох баримттай танилцах, хөндлөнгийн хяналт тавих эрхтэй.”

47 38/71 дүгээр зүйлийн 71.8.4 дэх заалт:

“71.8.4.Нам, эвсэл бүрийн авсан саналын тоо.”

~~48/71 дүгээр зүйлийн 71.11 дэх хэсэг:~~

~~“71.11.Сонгогч энэ хуулийн 66 дугаар зүйлийн 66.2 т зааснаар нам, эвслээе жагсаалтаар нэр дэвшигчид өгсөн саналыг тухайн нам, эвсэлд өгсөн саналд тооцно.”~~

~~49-39/72¹ дугаар зүйл.~~

“72¹ дугаар зүйл Гадаад улсад байгаа иргэдээс авсан саналыг тоолох

72¹.1.Гадаад улсад байгаа иргэдийн санал тоолох ажиллагааг Сонгуулийн ерөнхий хороо гүйцэтгэнэ.

72¹.2.Сонгуулийн ерөнхий хороо санал тоолох ажиллагааг өөрийн байранд санал авах өдрийн 22:00 цагт эхэлж, ажиглагч, хэвлэл мэдээллийн байгууллагын төлөөллийг байлцуулан ил тод, нээлттэй явуулна.

72¹.3.Сонгуулийн ерөнхий хороо дараах ажиллагааг гүйцэтгэсний дараа саналын хуудсыг санал тоолох төхөөрөмжид хийж саналыг тоолон санал хураалтын дүнг гаргаж нэн даруй мэдээлнэ:

72¹.3.1.төв комиссоос ирүүлсэн саналын хуудас бүхий битүүмжилсэн дугтуйн нийт тоо нь санал авахад олгосон саналын хуудасны тоотой тохирч байгаа эсэхийг тулган шалгаж, эцсийн тооцоо гаргах;

72¹.3.2.санал авахад зарцуулаагүй үлдсэн болон буруу тэмдэглэл хийснээс хураагдсан саналын хуудсыг тус тусад нь тоолох;

72¹.3.3.битүүмжилсэн дугтуйнуудыг нээж, саналын хуудсыг санал тоолох төхөөрөмжид хийхэд бэлэн болгох.

72¹.4.Гадаад улсад байгаа иргэдийн санал тоолох, дүн дамжуулах ажиллагааг явуулахад тухайн динломат төлөөлөгчийн газарт **салбар комисст** санал тоолох төхөөрөмжийг Сонгуулийн ерөнхий хорооны шийдвэрээр хэрэглэж болно.”

~~50-40/74 дүгээр зүйлийн 74.1 дэх хэсэг **74.1.1, 74.1.2 дахь заалт:**~~

~~“74.1.Энэ хуулийн 4.3.1 дэх хэсэгт заасан сонгуулийн тойрогт нэр дэвшсэн санал хураалтын дүнг дараах байдлаар гаргана:~~

~~74.1.1.Сонгуулийн ерөнхий хороо нь санал хураалтын дүнг үндэслэн тухайн тойрогт нэр дэвшсэн нийт нэр дэвшигчдийг авсан саналынх нь тоогоор дараалалд оруулан жагсаалт гаргана.~~

~~74.1.2.Хамгийн олон санал авсан, тухайн тойрогт ногдох мандатын тоотой тэнцүү тооны нэр дэвшигчийг Улсын Их Хурлын гишүүнээр сонгогдсонд тооцно.~~

~~74.1.3.Тойрогт нэр дэвшигчээс хэн нь ч тухайн тойрогт санал өгсөн сонгогчдын 28 ба түүнээс дээш хувийн санал аваагүй бол уг тойргийн дүнг тусад нь гаргана.~~

~~74.1.4.Тойрогт санал өгсөн сонгогчдын 28 ба түүнээс дээш хувийн санал авсан нэр дэвшигчийн тоо тухайн тойргийн мандатын тоонд хүрэхгүй бол үлдсэн мандатад дахин санал хураалт явуулна.~~

51-41/74 дүгээр зүйлийн 74.2.1-74.2.4 дэх заалт:

“74.2.1.Энэ хуулийн 4.3.1-т заасан тойрогт ногдох нийт мандатын 50 буюу түүнээс дээш хувьд нь нэр дэвшүүлсэн байх;

74.2.2.Намын тухайд нам, эвсэлд өгсөн нийт саналын 3-4 буюу түүнээс дээш хувийн санал авсан байх;

74.2.3.Хоёр нам бүхий эвслийн тухайд нам, эвсэлд өгсөн нийт саналын 5 буюу түүнээс дээш хувийн санал авсан байх;

74.2.4.Гурав буюу түүнээс дээш нам бүхий эвслийн тухайд нам, эвсэлд өгсөн нийт саналын 7 буюу түүнээс дээш хувийн санал авсан байх.”

~~52/74 дүгээр зүйлийн 74.2 дахь хэсэг:~~

~~“74.2.Дараах шаардлагыг хангасан нам, эвсэлд энэ хуульд заасны дагуу суудал хуваарилна:~~

~~74.2.1.Энэ хуулийн 4.3.1 дэх хэсэгт заасан тойрогт ногдох нийт мандатын 50 буюу түүнээс дээш хувьд нэр дэвшүүлж, суудал авсан байх.~~

~~74.2.2.Намын тухайд намд өгсөн нийт саналын 3 буюу түүнээс дээш хувийн санал авсан байх;~~

~~74.2.3.Хоёр ба түүнээс дээш нам бүхий эвслийн тухайд нам, эвсэлд өгсөн нийт саналын 5 буюу түүнээс дээш хувийн санал авсан байх.”~~

53-42/74 дүгээр зүйлийн 74.3 дахь хэсэг:

“74.3.Сонгуулийн ерөнхий хороо энэ хуулийн 4.3.2-т заасан жагсаалтаар нэр дэвшигчийн санал хураалтын дүнг дараах байдлаар гаргана:

74.3.1.Санал хураалтын дүнг үндэслэн нам, эвсэл тус бүрээр авсан саналынх нь тоо, хувиар дараалалд оруулан жагсаалт гаргана.

74.3.2.Энэ хуулийн 74.2-т заасан шаардлага хангаагүй нам, эвслийн авсан нийт саналын хувийг мөн хуулийн 74.2-т заасан шаардлага хангасан нам, эвсэлд тэнцүү хэмжээгээр хуваан тус бүрийн авсан саналын хувь дээр нэмж тооцно.

74.3.2.Энэ хуулийн 74.2-т заасан шаардлага хангасан нам, эвслийн авсан саналын хувь болон нийт нам, эвсэлд өгсөн хүчинтэй саналын хувь хоорондын зөрүүг энэ хуулийн 74.2-т заасан шаардлага хангасан нам, эвсэлд тэнцүү хэмжээгээр хуваан нам, эвсэл тус бүрийн авсан саналын хувь дээр нэмж тооцно.

74.3.3.Энэ хуулийн 74.3.2-т заасны дагуу тооцож гаргасан хувиудын нийлбэрийг ~~38-д~~ **48-д** хувааж нэг суудалд ногдох саналын тоо, хувийг тооцож гаргана.

74.3.4.Энэ хуулийн 74.3.2-т заасны дагуу тооцож гаргасан нам, эвсэл тус бүрийн авсан саналын хувийг энэ хуулийн 74.3.3-д заасны дагуу тооцож гаргасан нэг суудалд ногдох саналын хувьд хувааж Улсын Их Хурлын гишүүний ~~38~~ **48** суудлыг их үлдэгдлийн зарчмаар хувь тэнцүүлэн хуваарилна.

~~Тайлбар: Их үлдэгдлийн зарчмаар хувь тэнцүүлэх хуваарилах гэж энэ хуулийн 74 дүгээр зүйлийн 74.3.4-т заасны дагуу нэг суудалд ногдох саналын хувьд хуваахдаа бутархай нарийвчлалтай гэрээж, эхний ээлжинд бүхэл хэсэгт нь тэнцэх суудлыг хуваарилах, хэрэв хуваарилагдаагүй суудал үлдвэл хамгийн их үлдэгдэл буюу хамгийн их бутархай хувьтайгаас нь эхлэн нэг нэгээр суудлыг нам, эвсэлд нэмж хуваарилах зарчмаар бүх суудлыг хуваарилж дуусахыг ойлгоно.~~

“74.3.5.энэ хуулийн 74 дүгээр зүйлийн 74.3.4-т заасны дагуу нэг суудалд ногдох саналын хувьд хуваахдаа бутархай нарийвчлалтай гаргаж, эхний ээлжинд бүхэл хэсэгт нь тэнцэх суудлыг хуваарилах, хэрэв хуваарилагдаагүй суудал үлдвэл хамгийн их үлдэгдэлтэйгээс нь эхлэн нэг нэгээр суудлыг нам, эвсэлд нэмж хуваарилах зарчмаар бүх суудлыг хуваарилж дуусгана.

Тайлбар: “хуваарилагдаагүй суудал” гэж энэ хуулийн 74.3.4-т заасны дагуу нам, эвслийн авсан саналын бүхэл хэсэгт нь ногдох суудал хуваарилахад суудал хуваарилагдаагүй үлдсэн, мөн нам, эвслийн авсан саналд ногдох суудлын тоо нь тухайн нам, эвслийн жагсаалтаар нэр дэвшигчийн тооноос их тооцогдсоны улмаас суудал хуваарилагдаагүй үлдэхийг ойлгоно.”

~~74.3.5.74.3.6.Сонгуулийн ерөнхий хороо энэ хуульд заасны дагуу нам, эвслээс ирүүлсэн нэр дэвшигчдийн жагсаалтыг үндэслэн энэ хуулийн 74.3.4-т заасны дагуу хуваарилсан суудлын тоотой тэнцүү тооны нэр дэвшигчийг Улсын Их Хурлын гишүүнээр сонгогдсонд тооцно.”~~

~~54/74 дүгээр зүйлийн 74.3 дахь хэсэг:~~

~~“74.3.Сонгуулийн ерөнхий хороо энэ хуулийн 4.3.2-т заасан жагсаалтаар нэр дэвшигчийн санал хураалтын дүнг дараах байдлаар гаргана:~~

~~74.3.1.Санал хураалтын дүнг үндэслэн нам, эвсэл тус бүрээр авсан саналынх нь тоо, хувиар дараалалд оруулан жагсаалт гаргана.~~

~~74.3.2.Энэ хуулийн 74.2-т заасан шаардлага хангаагүй нам, эвслийн авсан нийт саналын хувийг мөн хуулийн 74.2-т заасан шаардлага хангасан нам, эвсэлд тэнцүү хэмжээгээр хуваан тус бүрийн авсан саналын хувь дээр нэмж тооцно.~~

~~74.3.3.Энэ хуулийн 74.3.2-т заасны дагуу тооцож гаргасан хувиудын нийлбэрийг 28-д хувааж нэг суудалд ногдох саналын тоо, хувийг тооцож гаргана.~~

~~74.3.4. Энэ хуулийн 74.3.2 т заасны дагуу тооцож гаргасан нам, эвсэл тус бүрийн авсан саналын хувийг энэ хуулийн 74.3.3-д заасны дагуу тооцож гаргасан нэг суудалд ногдох саналын хувьд хувааж Улсын Их Хурлын гишүүний 28 суудлыг их үлдэгдлийн зарчмаар хувь тэнцүүлэн хуваарилна.~~

~~Тайлбар: Их үлдээдлийн зарчмаар хувь тэнцүүлэх хуваарилах гэж энэ хуулийн 74 дүгээр зүйлийн 74.3.4-т заасны дагуу нэг суудалд ногдох саналын хувьд хуваахдаа бутархай нарийвчлалтай гэрээж, эхний ээлжинд бүхэл хэсэгт нь тэнцэх суудлыг хуваарилах, хэрэв хуваарилаадаагүй суудал үлдвэл хамгийн их үлдээдэл буюу хамгийн их бутархай хувьтайгаас нь эхлэн нэг нэгээр суудлыг нам, эвсэлд нэмж хуваарилах зарчмаар бүх суудлыг хуваарилж дуусахыг ойлгоно.~~

~~74.3.5. Сонгуулийн ерөнхий хороо энэ хуульд заасны дагуу нам, эвслээ ирүүлсэн нэр дэвшигчдийн жагсаалтыг үндэслэн энэ хуулийн 74.3.4 т заасны дагуу хуваарилсан суудлын тоотой тэнцүү тооны нэр дэвшигчийг Улсын Их Хурлын гишүүнээр сонгогдсонд тооцно.~~

55-43/77 дугаар зүйлийн 77.2 дахь хэсэг:

“77.2. Энэ хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.3.1-т заасан сонгуулийн тойрогт нэр дэвшиж сонгогдсон Улсын Их Хурлын гишүүний орон гарсан, мөн энэ хуулийн 77 дугаар зүйлийн 77.1-д заасны дагуу сонгогдсонд тооцох дараагийн нэр дэвшигч үлдээгүй бол нөхөн сонгууль явагдана.”

56-44/81 дүгээр зүйлийн 81.8 дахь хэсэг:

“81.8. Шүүх энэ хуулийн 81.3-т заасны дагуу маргаан хянан шийдвэрлэхдээ захиргааны актын биелэлтийг түдгэлзүүлэхгүй.”

2 дугаар зүйл. Монгол Улсын Их Хурлын сонгуулийн тухай хуулийн дараах хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“1/4 дүгээр зүйлийн 4.2 дахь хэсэг:

4.2. Улсын Их Хурлын сонгуулийг сонгуулийн холимог тогтолцоогоор явуулна. Улсын Их Хурлын далан найман гишүүнийг олныг төлөөлөх, дөчин найман гишүүнийг хувь тэнцүүлэн төлөөлөх аргаар сонгоно.”

1/4 дүгээр зүйлийн 4.3 дахь хэсэг:

~~“4.3. Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Хорин нэгдүгээр зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасны дагуу Улсын Их Хурлын 76 гишүүнийг дараах байдлаар сонгоно.”~~

2/7 дугаар зүйлийн 7.1 дахь хэсэг:

~~“7.1. Сонгуулийн зарчим нь Монгол Улсын иргэний сонгох, сонгогдох эрхийг хангах, санал гээгдэхгүй байх зарчимд үндэслэнэ.”~~

3/9 дугаар зүйлийн 9.2 дахь хэсэг:

~~“9.2.Ээлжит сонгуулийн санал авах өдөр нь ээлжит сонгуулийн жилийн 06 дугаар сарын сүүлийн хагасын аль нэг ажлын өдөр байх бөгөөд гадаад улсад байгаа иргэдээ санал авах өдөр /цаашид "гадаадад санал авах өдөр" гэх/ ийг сонгуулийн төв байгууллага /цаашид "Сонгуулийн ерөнхий хороо" гэх/ ын саналыг үндэслэн Улсын Их Хурал тогтооно.”~~

4/4 дугаар зүйлийн 14.12 дахь хэсэг:

~~“14.12.Сонгуулийн хорооны дарга, нарийн бичгийн дарга, гишүүн нь Улсын Их Хурлаас баталсан сонгуулийн хорооны гишүүний ёс зүйн дүрэмд захирагдах бөгөөд Сонгуулийн хорооны дарга, нарийн бичгийн даргыг тухайн шатны Иргэдийн төлөөлөгчдийн хуралд суудалтай нам, эвслээс солбиж томилно.”~~

5/20 дугаар зүйлийн 20.6.7 дахь заалт:

~~“20.6.7.Монгол Улсын дипломат төлөөлөгчийн газар байрладаг гадаад улсад суугаа сонгуулийн насны иргэдийн мэдээллийг гадаад харилцааны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага.”~~

6/20 дугаар зүйлийн 20.13 дахь хэсэг:

~~“20.13.Энэ хуульд заасны дагуу Сонгуулийн ерөнхий хороонд бүртгүүлсэн нам, эсвэл, бие даан нэр дэвшигч, төрийн бус байгууллага нь санал хураалтын өмнө болон дараа сонгогчдын нэрийн жагсаалт, түүнийг үйлдэх үйл ажиллагаатай хөлбөгдөх журмын дагуу танилцах эрхтэй.”~~

7/2/25 дугаар зүйлийн 25.1 дэх хэсэг:

~~“25.1.Иргэний шилжилт хөдөлгөөнийг санал авах өдрөөс 60 хоногийн өмнө зогсоож, санал авах өдрийн дараах өдрөөс сэргээнэ.”~~

8/30 дугаар зүйлийн 30.1 дэх хэсэг:

~~“30.1.Нам, эвсэл нь 38-аас илүүгүй хүнийг энэ хуульд заасны дагуу байгуулагдсан сонгуулийн тойрогт, 38-аас илүүгүй хүнийг жагсаалтаар тус тус нэр дэвшүүлнэ.”~~

9/30 дугаар зүйлийн 30.1 дэх хэсэг:

~~“30.1.Нам, эвсэл нь энэ хуулийн 4.3.1 дэх хэсэг заасан сонгуулийн тойрогт нэр дэвшигч нэр дэвшүүлэхгүй байх эсхүл хэдэн ч тойрогт нэр дэвшүүлэх эрхтэй бөгөөд нийт 48-аас илүүгүй хүнийг энэ хуульд заасны дагуу байгуулагдсан сонгуулийн тойрогт, 28-аас илүүгүй хүнийг жагсаалтаар тус тус нэр дэвшүүлнэ”~~

8/3/30 дугаар зүйлийн 30.1 дэх хэсэг:

30.1.Нам, эвсэл нь 78 хүртэл хүнийг энэ хуульд заасны дагуу байгуулагдсан сонгуулийн тойрогт, 48 хүртэл хүнийг нам, эвслийн нэр дэвшигчдийн жагсаалтаар тус тус нэр дэвшүүлнэ.

40-4/30 дугаар зүйлийн 30.2 дахь хэсэг:

“30.2.Нам, эвслээс нэр дэвшиж байгаа нийт нэр дэвшигчийн 40-оос доошгүй хувь нь аль нэг хүйсийнх байна.”

41-5/42 дугаар зүйлийн 42.1 дэх хэсэг:

“42.1.Тойрог тус бүрд нэр дэвшигчдийн зурагт хуудсыг байрлуулсан нэгдсэн самбартай байна. Сум, дүүргийн Засаг дарга Сонгуулийн ерөнхий хорооноос батлагдсан журмын дагуу нэгдсэн самбарыг бэлтгэж, байршуулах ажлыг зохион байгуулна. Нэгдсэн самбар дараах шаардлагыг хангасан байна:

42.1.1.энэ хуулийн 60 дугаар зүйлд заасныг үндэслэн зурагт хуудсыг байрлуулах дарааллыг тогтооно.

42.1.2.сонгуулийн сурталчилгааны нэгдсэн самбарыг үнэ төлбөргүй ашиглуулна.

42.1.3.нэгдсэн самбарт байрлуулах нэр дэвшигчийн зурагт хуудас нь нэг хэвлэлийн хуудасны дөрөвний нэг хэмжээтэй байна.

42.1.4.сонгогчийн тоонд үндэслэн суманд хоёр хүртэл, хороонд гурав хүртэл нэгдсэн самбар байрлуулна.”

41-6/48 дугаар зүйлийн 48.9 дэх хэсэг:

“48.9.Нам, эвслийн дарга, нэр дэвшигч нь сонгуулийн сурталчилгаа эхэлсэн өдрөөс хойш санал авах ажиллагаа дуустал сонгуулийн сурталчилгааны бус бие даасан нэвтрүүлэг, хөтөлбөр, ярилцлагад өрөхыг **орох, нам, эвслээс жагсаалтаар нэр дэвшигч үхүүлэх байр ажиллуулахыг** хориглоно.”

~~42-6/51 дүгээр зүйлийн 51.3 дахь хэсэг:~~

~~“51.3.Сонгуульд оролцох сонирхол бүхий нам, эвсэл, нэр дэвшигч сонгуулийн жилийн 1 дүгээр сарын 1 ний өдрөөс сонгуулийн хандивын дансыг нээлгэж болно.”~~

7/50 дугаар зүйлийн 50.2 дахь хэсэг:

50.2.Сонгуулийн зардлын дээд хэмжээ тогтоох аргачлал нь сонгуулийн зардлыг бууруулахад чиглэх бөгөөд сонгуулийн нутаг дэвсгэрийн хэмжээ,

байршил, өрхийн болон сонгогчийн тоо, энэ хуульд заасан бусад шаардлагад үндэслэнэ. Аргачлалыг төрийн аудитын дээд байгууллагын саналаар Сонгуулийн ерөнхий хороо батална.”

13 8/62 дугаар зүйлийн 62.11 дэх хэсэг:

“62.11.Санал авах байрын хэвийн үйл ажиллагаа, аюулгүй байдлыг хангах зорилгоор санал авах байруудад хяналтын камер байрлуулна. Төв суурин газраас алслагдсан баг дахь санал авах байранд хяналтын камер байрлуулж болно.”

14 9/65 дугаар зүйлийн 65.6 дахь хэсэг:

~~“65.6.Санал авах байранд ажиллаж буй итгэмжлэгдсэн ажилтан санал өгөхөөр ирсэн сонгогчийн гарын хурууны хээ болон царайг нэгдсэн сан дахь сонгогчийн нэрсийн жагсаалттай тулган таниулж, энэ хуулийн 66.5-д заасан бэхэн тэмдэглэгээ хийгдсэн эсэхийг нягтлан шалгасны үндсэн дээр зөрчилгүй бол сонгогчийн бүртгэлийн хуудас олгоно.”~~

“65.6.Санал авах байранд ажиллаж байгаа итгэмжлэгдсэн ажилтан сонгогчийн гарын хурууны хээг сонгогчдын нэрийн жагсаалтын цахим хувилбартай тулгаж, энэ хуулийн 66.5-д заасан бэхэн тэмдэглэгээ хийгдсэн эсэхийг нягтлан, зөрчилгүй бол сонгогчийн бүртгэлийн хуудас олгоно.”

~~**15/66 дугаар зүйлийн 66.2 дахь хэсэг:**~~

~~“66.2.Сонгогч энэ хуулийн 59 дүгээр зүйлийн 59.4-т заасан нам, эвсэл тэдгээрээс жагсаалтаар нэр дэвшигчийн саналыг тэмдэглэх хэсэгт нэг нам, эвсэлд эсхүл жагсаалтаар нэр дэвшигчээс нэг нэр дэвшигчид саналаа өгнө.”~~

16-10/66 дугаар зүйлийн 66.2 дахь хэсэг:

“66.2.Сонгогч энэ хуулийн 59.4.2-т заасан хэсэгт нэг нам, эвсэлд саналаа өгнө.”

~~**16/66 дугаар зүйлийн 66.5 дахь хэсэг:**~~

~~“66.5.Сонгогч саналаа тэмдэглэсэн саналын хуудсаа санал тоолох төхөөрөмж /саналын хайрцаг/-д хийсний дараа санал өгснийг батлах бэхэн тэмдэглэгээг баруун гарын долоовор хуруунд хийлгэж санал авах байраас гарна. Сонгогчийн сонгуульд оролцсоныг батлах бэхэн тэмдэглэгээг дахин болон нэмэлт саналт хураалт явагдах үед баруун гарын долоовор хуруунаас өөр аль нэг хуруунд хийнэ.”~~

17-11/66 дугаар зүйлийн 66.5 дахь хэсэг:

66.5.Сонгогч саналаа тэмдэглэсэн саналын хуудсаа санал тоолох төхөөрөмж /саналын хайрцаг/-д хийсний дараа тухайн сонгогч саналаа өгснийг илэрхийлэх бэхэн тэмдэглэгээг Сонгуулийн ерөнхий хорооноос баталсан зааврын дагуу хийнэ.”

47-12/71 дүгээр зүйлийн 71.14 дэх хэсэг:

“71.14.Санал авах ажиллагаа дууссаны дараа бүх хэсэгт хяналтын тооллого хийнэ.”

48 13/74 дүгээр зүйлийн 74.1, 74.2, 74.3 дахь хэсэг:

“74.1.Сонгуулийн ерөнхий хороо энэ хуулийн 4.3.1-т заасан сонгуулийн тойрогт нэр дэвшигчийн санал хураалтын дүнг дараах байдлаар гаргана.

74.2.Дараах шаардлагыг хангасан нам, эвсэлд энэ хуульд заасны дагуу суудал хуваарилна.

74.3.Сонгуулийн ерөнхий хороо энэ хуулийн 74.1, 74.3-т заасны дагуу Улсын Их Хурлын гишүүнээр сонгогдсонд тооцсон тухай шийдвэр гаргаж, Улсын Их Хурлын гишүүний үнэмлэх олгож, нийтэд мэдээлнэ.”

49-14/77 дугаар зүйлийн 77.1 дэх хэсэг:

“77.1.Энэ хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.3.2-т заасан жагсаалтаар нэр дэвшиж сонгогдсон Улсын Их Хурлын гишүүний орон гарсан бол тухайн нам, эвслийн жагсаалтын дараагийн нэр дэвшигчийг Улсын Их Хурлын гишүүнээр сонгогдсонд тооцсон тухай шийдвэрийг Сонгуулийн ерөнхий хороо орон гарснаас хойш 14 хоногийн дотор гаргаж, Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлнэ.”

3 дугаар зүйл.Монгол Улсын Их Хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.6 дахь хэсгийн “2” гэсний дараа “, 3” гэж, 4.7 дахь хэсгийн “гэж” гэсний дараа “энэ хуулийн 77 дугаар зүйлийн 77.2-т заасны дагуу” гэж, ~~5 дугаар зүйлийн 5.1 дэх хэсэгт “иргэн” гэсний дараа “гадаад улсад суугаа Монгол Улсын иргэн” гэж,~~ 9 дүгээр зүйлийн 9.3 дахь хэсгийн “Ээлжит” гэсний дараа “болон ээлжит бус” гэж, 10 дугаар зүйлийн 10.1.2 дахь заалтын “хороо” гэсний дараа “, төв комисс, салбар комисс” гэж, 10 дугаар зүйлийн 10.1.3 дахь хэсэгт “программ хангамж” гэсний дараа “сонгогч санал өгсөнийг тэмдэглэх бэх түүний дагалдах хэрэгчлэл дагалдах хэрэгсэл” гэж, 10.1.4 дэх заалтын “тээвэрлэх” гэсний дараа “, энэ хуульд заасан олон улсын буухиа шуудангийн” гэж, ~~10.4 дэх хэсгийн “байгууллага” гэсний дараа “, улсын хил хамгаалах байгууллага, батлан хамгаалах байгууллага, архив, албан хэрэг хөтлөлтийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага” гэж,~~ 10.4 дэх хэсгийн “дээд байгууллага” гэсний дараа “, батлан хамгаалах болон архив, албан хэрэг хөтлөлтийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, улсын хил хамгаалах” гэж, 14 дүгээр зүйлийн 14.2 дахь хэсгийн “хороо” гэсний дараа мөн зүйлийн 10.4 дэх хэсгийн “захиргааны байгууллага” гэсний дараа “, сум, дүүрэг” гэж, 14 дүгээр зүйлийн 14.2 дахь хэсгийн “болон хэсгийн хороо” гэсний дараа “, төв комисс, салбар комисс” гэж, 14.3 дахь хэсгийн “хороодод” гэсний дараа “нээлттэй” гэж, 20 дугаар зүйлийн ~~20.1 дэх хэсгийн “шийдвэрлэх ажлыг” гэсний дараа “Сонгуулийн ерөнхий хорооны хяналт дор” гэж,~~ “зохион байгуулж,” гэсний дараа “энэ хуульд заасан журмын хүрээнд” гэж, 20.5 дахь хэсгийн “хөлбөгдөх мэдээлэлтэй” гэсний дараа “болон байнга өршин суугаа хаягт бүртгэлтэй бусад сонгогчдын мэдээлэлтэй” гэж, ~~20.13 дахь хэсгийн “цахим хэлбэрээр” гэсний өмнө “санал авах өдрөөс 5 хоногийн өмнө 2 удаа” гэж,~~ 20.14 дэх хэсгийн “хэлбэртэй” гэсний дараа “нэгдсэн нэг сантай” гэж, ~~20.15 дахь хэсгийн “жагсаалтыг”~~

~~гэсний дараа “хуульд зааснаас бусад тохиолдолд” гэж, 20.16 дахь хэсгийн “нийцүүлэн” гэсний дараа “, Сонгуулийн ерөнхий хорооны саналыг үндэслэн тагнуулын байгууллагатай хамтран” гэж, 20.16 дахь хэсгийн “байгууллага” гэсний дараа “Сонгуулийн Ерөнхий хороотой хамтран” гэж, 23 дугаар зүйлийн 23.1 дэх хэсгийн “гомдлоо” гэсний дараа “итгэмжлэгдсэн ажилтан, эсхүл” гэж, 23 дугаар зүйлийн 23.1 дэх хэсгийн “жагсаалт дахь” гэсний дараа “энэ хуулийн 20.5 дахь хэсэгт заасан” гэж, “буруу бүртгэгдсэн,” гэсний дараа “байнга оршин суугаа газрын хаягт нь бүртгэлгүй сонгогч нэмэгдсэн зэрэг асуудлаар” гэж, “бичгээр” гэсний дараа “болон цахимаар” гэж, 23.2 дахь хэсгийн “талаар” гэсний дараа “болон иргэний улсын бүртгэлтэй холбоотой өөрчлөлтийн талаар” гэж, 26 дугаар зүйлийн 26.1 дэх хэсгийн “тухай” гэсний дараа “зөвхөн нэг” гэж, 26.3.8, 26.4.8 дахь хэсгийн “**хороотой** харилцах” гэсний дараа “, нэр дэвшигчдийн бүртгэлийн асуудлыг хариуцан ажиллах” гэж, 26 дугаар зүйлийн 26.4 дэх хэсгийн “хүсэлтдээ” гэсний дараа “энэ хуулийн 26.3.9-д заасан лавлагаа болон” гэж, 30 дугаар зүйлийн 30.3 дахь хэсгийн “эвсэл” гэсний дараа “тойрогт” гэж, 31 дүгээр зүйлийн 31.1 дэх хэсгийн “иргэн” гэсний дараа “сонгуулийн тойрогт” гэж, 32 дугаар зүйлийн 32.2.1 дэх заалтын “шийдвэр,” гэсний дараа “сонгуулийн тойрогт нэр дэвшигчдийн жагсаалт болон жагсаалтаар нэр дэвшүүлсэн” гэж, 37 дугаар зүйлийн 37.3 дахь хэсгийн “туслагч,” гэсний дараа “нийслэл болон аймгийн төвд 400 сонгогч тутамд нэг ухуулагч, бусад газарт” гэж, **40 дүгээр зүйлийн 40.1 дэх хэсгийн “Нэр дэвшигч нь” гэсний өмнө “Сонгуулийн тойрогт” гэж,** 46 дугаар зүйлийн 46.2 дахь хэсгийн “сурталчилгааны” гэсний дараа “болон мэтгэлцээний” гэж, ~~мөн хэсгийн “нөвтрүүлнэ.” гэсний дараа “Сонгуулийн сурталчилгааны болон мэтгэлцээний хуваарь, цагийг тэнцүү хэмжээнд тогтооно.” гэж,~~ 46.3, 46.4 дэх хэсгийн “сурталчилгааны” гэсний дараа “болон мэтгэлцээний” гэж, 47 дугаар зүйлийн 47.7 дахь хэсгийн “хороо” гэсний дараа “, тагнуулын байгууллага,” гэж, 48 дугаар зүйлийн 48.11 дэх хэсгийн “48.9”, “48.8, 48.9” гэсний дараа “, 48.10” гэж, ~~50 дугаар зүйлийн 50.2 дахь хэсгийн~~ **50 дугаар зүйлийн 50.1 дэх хэсгийн** “болон” гэсний дараа “тойрогт” гэж, **51 дүгээр зүйлийн 51.3 дахь хэсгийн “эвсэл болон” гэсний дараа “сонгуулийн тойрогт” гэж,** 54 дүгээр зүйлийн 54.2 дахь хэсгийн “эсхүл” гэсний дараа “сонгуулийн тойрогт” гэж, “хэтрүүлэхгүйгээр” гэсний дараа “сонгуулийн зардлын дансанд нь” гэж, 58 дугаар зүйлийн 58.1 дэх хэсгийн “нийтэд” гэсний дараа “мэдээлэх бөгөөд нэг сая ба түүнээс дээш төгрөгийн хандив өгсөн иргэн, хоёр сая ба түүнээс дээш төгрөгийн хандив өгсөн хуулийн этгээдийг нийтэд” гэж, 60 дугаар зүйлийн 60.1.3 дахь заалтын “эвслээс” гэсний дараа “~~тойрогт болон жагсаалтаар~~ **тойрогт**” гэж, 60.1.4 дэх хэсгийн “эвслээс” гэсний дараа “тойрогт” гэж, 61 дүгээр зүйлийн 61.1 дэх хэсгийн “баталж,” гэсний дараа “үнэт цаас хэвлэх тусгай зөвшөөрөлтэй, тагнуулын байгууллагаас олгосон аюулгүй байдлын гэрчилгээ бүхий хуулийн этгээдээр” гэж, 61.6 дахь хэсгийн “байлцуулан” гэсний дараа “, цагдаагийн байгууллагын хяналттайгаар” гэж, 63 дугаар зүйлийн 63.7 дахь хэсгийн “дагуу” гэсний дараа “нийслэл, сумын нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд” гэж, 65 дугаар зүйлийн 65.4 дэх хэсгийн “бөгөөд” гэсний дараа “энэ хуульд заасны дагуу урьдчилан санал авсан битүүмжилсэн саналын хайрцаг,” гэж, 66 дугаар зүйлийн 66.1 дэх хэсгийн “биечлэн өгнө.” гэсний дараа “Сонгогч саналын хуудаст бичигдсэн зааврын дагуу тэмдэглэгээ хийж саналаа өгнө.” гэж, ~~67 дугаар зүйлийн 67.14 дэх хэсэгт “67.13” гэсний өмнө “67.1” гэж,~~ 71 дүгээр зүйлийн 71.5.2 дахь заалтын “хураагдсан саналын хуудасны” гэсний дараа “~~төө нь саналаа өгсөн нийт сонгогчийн~~ **тоо нь тухайн хэсгийн хорооны хүлээн авсан саналын хуудасны**” гэж, 71.8.2 дахь заалтын “нэр дэвшигч” гэсний өмнө “тойрогт” гэж, 71.16 дахь хэсгийн “байгууллагын” гэсний дараа “болон сонгогчдын” гэж, 72 дугаар зүйлийн 72.1 дэх хэсгийн “тэмдэглэсэн” гэсний дараа “, нам, эвсэл тэдгээрээс~~

~~жагсаалтаар нэр дэвшигчийн санал тэмдэглэх хэсэгт нэгээс илүү нам, эвсэл болон жагсаалтаар нэр дэвшигчид нэгээс илүү санал тэмдэглэсэн~~ , нам, эвслийн санал тэмдэглэх хэсэгт нэгээс илүү нам, эвсэлд санал тэмдэглэсэн” гэж, 77 дугаар зүйлийн нэрийн “явуулах” гэсний дараа “, орон гарсан суудлыг нөхөх” гэж тус тус нэмсүгэй.

4 дүгээр зүйл. Монгол Улсын Их Хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.6 дахь хэсгийн “ажлын долоон өдөрт багтаан” гэснийг “10 хоногийн дотор” гэж, 10 дугаар зүйлийн 10.1.3 дахь хэсгийн “дүнгийн” гэснийг “дүн болон ирцийн” гэж, 10.1.7 дахь заалтын “хэмжээний” гэснийг “хэмжээ, түүнд холбогдох тоног төхөөрөмж, ажил, үйлчилгээний” гэж, **10.1.14 дэх заалтын “46, 47, 48.9-д” гэснийг “46, 47 дугаар зүйл, 48.9, 48.10-д” гэж**, 11 дүгээр зүйлийн 11.2 дахь хэсгийн “Сонгуулийн” гэснийг “Энэ хуулийн 4.3.1-д заасны дагуу Улсын Их Хурлын гишүүнийг сонгох сонгуулийн” гэж, 12 дугаар зүйлийн 12.5 дахь хэсгийн “Ээлжит сонгуулиар байгуулагдсан сонгуулийн тойргийг” гэснийг “Сонгуулийн тойргийг ээлжит бус сонгууль явуулахаас бусад тохиолдолд” гэж, 13 дугаар зүйлийн **13.1 дэх хэсгийн “нутаг дэвсгэр, төвийг” гэснийг “нутаг дэвсгэрийг” гэж, мөн зүйлийн 13.6, 13.7 дахь хэсгийн “тав” гэснийг “гурав” гэж**, 14 дүгээр зүйлийн 14.1 дэх хэсгийн “хороог” гэснийг “хороо, гадаад улсад байгаа иргэдийн санал авах ажлыг зохион байгуулах төв болон салбар комиссыг” гэж, 14 дүгээр зүйлийн 14.19 дэх хэсгийн “14.10-т” гэснийг “14.12-т” гэж, 20 дугаар зүйлийн 20.5 дахь хэсгийн “жагсаалтаас өөрт нь холбогдох” гэснийг “жагсаалт дахь өөрийн болон өөрийн байнга оршин суугаа хаягийн бүртгэлд бүртгэгдсэн нийт сонгогчийн” гэж, 20 дугаар зүйлийн 20.6 дахь хэсгийн “Сонгуулийн ерөнхий хороонд” гэснийг “улсын бүртгэлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагад” гэж, 20.10 дахь хэсгийн “сонгогч өөрт нь холбогдох” гэснийг “итгэмжлэгдсэн ажилтныг ажиллуулж, сонгогчдод өөрийн болон өөрийн байнга оршин суугаа хаягийн бүртгэлд бүртгэгдсэн нийт сонгогчийн” гэж, 20 дугаар зүйлийн 20.11, 23.1, 24.1, 24.2, 24.3 дахь хэсгийн “14-өөс” гэснийг “16-аас” гэж, 20 дугаар зүйлийн 20.11 дэх хэсгийн “14-өөс доошгүй” гэснийг “5-аас доошгүй” гэж, 20.13 дахь хэсгийн “санал авах өдрөөс 20-иос доошгүй хоногийн өмнө цахим хэлбэрээр нэг удаа” гэснийг “~~нам, эвсэл бүртгүүлэнээс хойш ажлын 3 хоногт~~ болон санал авах өдрөөс 3 хоногийн өмнө тус тус цахим хэлбэрээр” гэж, **20.15 дахь хэсгийн “хувилж олшруулах,” гэснийг “энэ хуульд зааснаас бусад тохиолдолд хэвлэж” гэж**, 21 дүгээр зүйлийн 21.1 дэх хэсгийн “**нутаг дэвсгэр, төвийг**” гэснийг “**нутаг дэвсгэрийг**” гэж, “20” гэснийг “7” гэж, 21.2 дахь хэсгийн “50” гэснийг “14” гэж, 21.3 дахь хэсгийн “40-өөс доошгүй хоногийн өмнө Сонгуулийн ерөнхий хороонд” гэснийг “45-аас доошгүй хоногийн өмнө улсын бүртгэлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагад” гэж, 21.6 дахь хэсгийн “хуулийн 21.5-д заасны дагуу” гэснийг “хуульд заасан” гэж, мөн хэсгийн “15-аас” гэснийг “5-аас” гэж, 23 дугаар зүйлийн 23.1 дэх хэсгийн “14-өөс доошгүй” гэснийг “5-аас доошгүй” гэж, 23 дугаар зүйлийн 23.2 дахь хэсгийн “гурваас” гэснийг “таваас” гэж, 26 дугаар зүйлийн 26.4.9 дахь заалтын “гэрээний хуулбар” гэснийг “гэрээ” гэж, 30 дугаар зүйлийн 30.2 дахь хэсгийн “20-өөс” гэснийг “30-аас” гэж **“20-оос” гэснийг “40-өөс” гэж**, 32 дугаар зүйлийн 32.11 дэх хэсгийн “тав” гэснийг “дөлөө” **32.11 дэх хэсгийн “хүлээн авснаас хойш тав” гэснийг “хүлээн авах хугацаа дууссанаас хойш долоо”** гэж, 32.12 дахь хэсгийн “22” гэснийг “18” гэж, 37 дугаар зүйлийн 37.2 дахь хэсгийн “100 хүртэл, нийслэлд 20 хүртэл, аймаг,” гэснийг “500 хүртэл, аймаг, нийслэлд 100 хүртэл,” гэж, 38 дугаар зүйлийн 38.10 дахь хэсгийн “энэ хуульд заасан шаардлагад нийцэж байгаа эсэх талаарх” гэснийг “болон хандивын тайланд хийсэн” гэж, **38 дугаар зүйлийн 38.7, 38.8, 38.12 дахь хэсгийн “26.3.6, 26.4.6” гэснийг “38.13” гэж**, 39 дүгээр

зүйлийн 39.5 дахь хэсгийн “явуулсан хэвлэл мэдээллийн” гэснийг “нэвтрүүлэх эрх бүхий радио, телевизийн үйлчилгээ эрхлэгч” гэж, 40 дүгээр зүйлийн 40.1 дэх хэсгийн “дөрвөөс” гэснийг “хоёроос” гэж, 41 дүгээр зүйлийн 41.1.1, 41.1.2 дахь заалтын “гурван” гэснийг “хоёр” гэж, 41.6 дахь хэсгийн “20-оос” гэснийг “10-аас” гэж, 42 дугаар зүйлийн 42.1 дэх хэсгийн “аймгийн төв болон дүүргийн нэг хэсэгт 5, бусад хэсэгт 3-аас” гэж, 46 дугаар зүйлийн **46.2 дахь хэсгийн “тогтоосон” гэснийг “баталсан”** гэж, 46.4 дэх хэсгийн “үзсэний үндсэн дээр сонгуулийн” гэснийг “үзэж, сурталчилгааны болон мэтгэлцээний нэвтрүүлгийн ~~жутацаа~~ **хуваарь, цагийг** тэнцүү байхаар тооцож” гэж, 46 дугаар зүйлийн 46.9.1 дэх заалтын “тогтоосон нарийвчилсан” гэснийг “төлөвлөсөн” гэж, 46.9.3 дахь заалтын “дундаж үнийн талаарх мэдээлэл” гэснийг “үнийн санал” гэж, 46 дугаар зүйлийн 46.11 дэх хэсгийн “зөвхөн үндсэн” гэснийг “аль нэг” гэж, 46.20 дугаар зүйлийн **журмыг** Сонгуулийн ерөнхий хороо, Харилцаа холбооны зохицуулах хороотой хамтран энэ хуульд нийцүүлэн” гэснийг “, **радио, телевизийг бүртгэх, бүртгэхээс татгалзах журмыг** Харилцаа холбооны зохицуулах хорооны саналыг үндэслэн, энэ хуульд нийцүүлэн Сонгуулийн ерөнхий хороо” гэж, 48 дугаар зүйлийн 48.1.7 дахь заалтын “байгуулах.” гэснийг “байгуулах, нийтлэх” гэж, 48.14 дэх хэсгийн “48.12-т” гэснийг “48.13-т” гэж, 50 дугаар зүйлийн 50.2 дахь хэсгийн “харгалзан Сонгуулийн ерөнхий хороо болон Монгол Улсын Ерөнхий аудитор хамтран батална.” гэснийг “үндэслэл болгоно.” гэж, 51 дүгээр зүйлийн 51.4 дэх хэсгийн “20-оос” гэснийг “15-аас” гэж, 54 дүгээр зүйлийн 54.1 дэх хэсгийн “таван” гэснийг “арван” гэж, мөн хэсгийн “хорин” гэснийг “гучин” гэж, **58 дугаар зүйлийн 58.3 дахь хэсгийн “26.3.6, 26.4.6, 38.5” гэснийг “38.5, 38.13”** гэж, 60 дугаар зүйлийн 60.1 дэх хэсгийн “тэдгээрийн нэр дэвшигч, бусад” гэснийг “~~тэдгээрээс тойрогт болон жагсаалтаар нэр дэвшигч, бие даан~~ **тэдгээрээс тойрогт нэр дэвшигч, бие даан**” гэж, 61 дүгээр зүйлийн 61.2 дахь хэсгийн “гурваас” гэснийг “таваас” гэж, 63 дугаар зүйлийн 63.1.3 дахь заалтын “зөрчлийн улмаас” гэснийг “захиргааны журмаар албадан эмчлүүлж байгаа болон зөрчлийн хэрэгт холбогдуулан” гэж, 63.5 дахь хэсгийн “байгууллагын нутаг дэвсгэрийн хувьд” гэснийг “сонгогчийн” гэж, 66 дугаар зүйлийн 66.13.3 дахь заалтын “саналаа болон бусад сонгогчийн саналыг баримтжуулан” гэснийг “санал, саналын хуудасны” гэж, 66.13.5 дахь хэсгийн “дэвшигчийн” гэснийг “дэвшигч, нам, эвслийн” гэж, 67 дугаар зүйлийн 67.1 дэх хэсгийн “дөрөв” гэснийг “хоёр” гэж, 67.7 дахь хэсгийн “таваас” гэснийг “долоогоос” гэж, 67.9 дэх хэсгийн “хоёроос” гэснийг “таваас” гэж, 71 дүгээр зүйлийн 71.10 дахь хэсгийн “дэвшигчийн” гэснийг “дэвшигч, эсхүл нам, эвслийн” гэж, 77 дугаар зүйлийн 77.2 дахь хэсгийн “зургаан сар” гэснийг “нэг жил” гэж, 81 дүгээр зүйлийн 81.3 дахь хэсгийн “хуульд” гэснийг “хуулийн 74 дүгээр зүйлд” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

5 дугаар зүйл. Монгол Улсын Их Хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.9 дэх заалтын “болон цахим орчин дахь олон нийтийн сүлжээг” гэснийг, 13 дугаар зүйлийн 13.1 дэх хэсгийн “, төвийг” гэснийг, 20 дугаар зүйлийн 20.6 дахь хэсгийн “Сонгуулийн ерөнхий хороо уг мэдээллийг хүлээн авснаас хойш гурав хоногийн дотор улсын бүртгэлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагад хүргүүлнэ:” гэснийг, 20.6.2 дахь заалтын “, захиргааны журмаар албадан эмчлүүлж байгаа болон зөрчлийн хэрэгт холбогдуулан баривчлагдсан” гэснийг, 20.7 дугаар зүйлийн “, ~~20.6.8 ,~~ **20.6.7, 20.6.8**” гэснийг, 20.9.3 дахь заалтын “, иргэний бүртгэлийн дугаар” гэснийг, 29 дүгээр зүйлийн 29.4 дэх хэсгийн “ээлжит сонгуулийн тухайд ээлжит сонгуулийн жилийн 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс өмнө, ээлжит бус, нөхөн сонгуулийн тухайд” гэснийг, 35

дугаар зүйлийн 35.2.1 дэх заалтын “саатуулах, албадан саатуулах,” гэснийг, 46 дугаар зүйлийн 46.17 дахь хэсгийн “талаарх” гэснийг, 48 дугаар зүйлийн 48.5 дахь хэсгийн “сурталчилгаа явуулах эрх бүхий этгээд нь сонгуулийн” гэснийг, 54 дүгээр зүйлийн 54.2 дахь хэсгийн “нам, эвсэлд, эсхүл нэр дэвшигчид зардлын данс нээсэн өдрөөс хойш” гэснийг, 69 дүгээр зүйлийн 69.1 дэх хэсгийн “Сонгуулийн санал авах өдөр” гэснийг, 71 дүгээр зүйлийн 71.15 дахь хэсгийн “Хяналтын тооллого хийхээр сонгогдсон хэсгийн хороо” гэснийг тус тус хассугай.

6 дугаар зүйл. Монгол Улсын Их Хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.2 дахь хэсэг, 11 дүгээр зүйлийн 11.2, 12 дугаар зүйлийн 12.4, 14.12 дахь хэсэг, 20 дугаар зүйлийн 20.15 дахь хэсэг, 21 дүгээр зүйлийн 21.4 дэх хэсэг, 26 дугаар зүйлийн 26.3.3, 23.3.4, 26.3.5, 26.3.6 дахь заалт, 26.4.3, 26.4.4, 26.4.5, 26.4.6 дахь заалт, 27 дугаар зүйлийн 27.1.2, 27.1.3 дахь заалт, **27.7 дахь хэсэг**, 27.7.1, 27.7.2, 27.7.3, 27.7.4 **дэх заалт**, **27.8 дахь хэсэг**, 30 дугаар зүйлийн 30.1 дэх хэсэг, 32 дугаар зүйлийн 32.3.9 дэх заалт, 34 дүгээр зүйлийн 34.1.1 дэх заалт, 50 дугаар зүйл, 51 дүгээр зүйлийн 51.3 дахь хэсэг, 63 дугаар зүйлийн 63.6.2 дахь заалтыг, 65 дугаар зүйлийн 65.6 дахь заалтыг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

7 дугаар зүйл. Монгол Улсын Их Хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн “5.2, 5.3, 5.4, 5.5” дахь хэсгийн дугаарыг “5.3, 5.4, 5.5, 5.6” гэж, 9 дүгээр зүйлийн “9.3, 9.4, 9.5, 9.6, 9.7, 9.8, 9.9, 9.10” дахь хэсгийн дугаарыг “9.4, 9.5, 9.6, 9.7, 9.8, 9.9, 9.10, 9.11” гэж, 10 дугаар зүйлийн “10.1.14, 10.1.15” дахь заалтын дугаарыг “10.1.15, 10.1.16” гэж, 12 дугаар зүйлийн “12.2, 12.3, 12.4, 12.5” дахь хэсгийн дугаарыг “12.3, 12.4, 12.5, 12.6” гэж, ~~12 дугаар зүйлийн 12.5 дахь хэсгийн дугаарыг 12.4 гэж~~, 14 дүгээр зүйлийн “14.5, 14.6, 14.7, 14.8, 14.9, 14.10, 14.11, 14.12, 14.13, 14.14, 14.15, 14.16, 14.17, 14.18, 14.19” дэх хэсгийн дугаарыг “14.7, 14.8, 14.9, 14.10, 14.11, 14.12, 14.13, 14.14, 14.15, 14.16, 14.17, 14.18, 14.19, 14.20, 14.21” гэж, 20 дугаар зүйлийн “20.12, 20.13” дахь хэсгийн дугаарыг “20.14, 20.15” гэж, мөн зүйлийн “20.14, 20.15, 20.16, 20.17” дахь хэсгийн дугаарыг “20.17, 20.18, 20.19, 20.20” гэж, 20 дугаар зүйлийн 20.16 дахь хэсгийн дугаарыг 20.15, 20.17 дахь хэсгийн дугаарыг 20.16 гэж, **29 дүгээр зүйлийн 29.7, 29.8 дахь хэсгийн дугаарыг “29.8, 29.9” гэж, 30 дугаар зүйлийн 30.3, 30.4 дэх хэсгийн дугаарыг “30.4, 30.5” гэж**, 48 дугаар зүйлийн “48.10, 48.11, 48.12, 48.13, 48.14” дэх хэсгийн дугаарыг зүйлийн “48.11, 48.12, 48.13, 48.14, 48.15” гэж, ~~71 дүгээр зүйлийн “71.11, 71.12, 71.13, 71.14, 71.15, 71.16, 71.17, 71.18” дахь хэсгийн дугаарыг “71.12, 71.13, 71.14, 71.15, 71.16, 71.17, 71.18, 71.19” гэж~~, “74 дүгээр зүйлийн “74.3, 74.4” дэх хэсгийн дугаарыг “74.4, 74.5” гэж, 77 дугаар зүйлийн “77.2, 77.3, 77.4” дэх хэсгийн дугаарыг “77.3, 77.4, 77.5” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2023 оны ... дүгээр
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

~~1 дүгээр зүйл. Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуульд дараах агуулгатай зүйл, хэсэг, заалт нэмсүгэй:~~

~~28.8. “Дэд хорооны даргыг харъяалах Байнгын хорооны хуралдаанаар гишүүдийн олонхын саналаар сонгох бөгөөд Төсвийн зарлагын дэд хороо” гэсний араас “Сонгогчдын нэрсийн жагсаалт, бүртгэлийн хяналтын дэд хорооны даргыг цөөнхийн бүлгийн гишүүдээс, хэрэв цөөнхийн бүлэг байгуулах гишүүдийн төө хүрэхээргүй бол цөөнхийн гишүүдээс сонгоно” гэж нэмэх~~

1 дүгээр зүйл. Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.8 дахь хэсгийн “хяналтын дэд хорооны” гэсний дараа “, Сонгогчдын нэрийн жагсаалт, бүртгэлийн хяналтын дэд хорооны” гэж нэмсүгэй.

Гарын үсэг

Төсөл

**МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН
ТОГТООЛ**

2023 оны...дугаар
сарын...өдөр

Дугаар...

Улаанбаатар
хот

Засгийн газарт чиглэл өгөх тухай

Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1 дэх хэсгийг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1. Монгол Улсын Их Хурлын сонгуулийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хууль батлагдсантай холбогдуулан сонгуулийн зардлын ил тод, хариуцлагатай байдлыг нэмэгдүүлэх, хэрэгжилтийг хангах, сонгуулийн холбогдолтой гэмт хэрэг, зөрчлийг хянан шийдвэрлэх ажиллагааг боловсронгуй болгох чиглэлээр **Сонгуулийн автоматжуулсан системийн тухай** Эрүүгийн хууль, Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай хууль, Зөрчлийн тухай хууль, Зөрчил шалган шийдвэрлэх тухай хууль, Төрийн албаны хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах төслийг боловсруулж, 2023 оны 12-дугаар сарын 31-ний **10 дугаар сарын 01-ний** өдрийн дотор Монгол Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэхийг Монгол Улсын Засгийн газар /Л.Оюун-Эрдэнэ/-т даалгасугай.

2. Энэ тогтоолын биелэлтэд хяналт тавьж ажиллахыг Монгол Улсын Их Хурлын Төрийн байгуулалтын байнгын хороо /Н.Энхболд/-нд даалгасугай.

Гарын үсэг